

däi oel achter d' mäiden

FAN IIMEL ABDENÓ

Ennerwor mank däi fräej mäiden túsken 't Braukmer- un 't Auerkerland wor me dat lûud mootoorgedrûus fan d' äiwiġ minkentrek hóóst näit meer ferdülden maut, ferburgen in dat hôoġ gres, skuult fan däi machtġ äiken boomen höör sâacht skaaren, liġt 'n lang sünnerliik pad, fergeeten un skróó. 'T is disser stee wor 'k ins' miin êerst läieft fun, unner d' glinsternd aangels fan 'n glaajend sômmerdaġ, un wor s' mii ook weer ferguson wiilst ik fersinken dee in d' däiept fan höör oogen un säi mii, ferstopt in unsküllġ kweedeläj, höör forwal see. Nuu sünt disser tiiden al lâang fergóón un striikent mii bloot no of un an as spöykachtġ slaajers, do koom ik no fóók bii disser stee, doo mii däi Auerker droekt t' fööl word't un dat geproot fan siin inwooners t' lichtfallġ.

Dor, in däi machtġst tûun fan us land, wor däi föögels fräj in d' takken rüsselnt, höör nüsten baauent un ferlóótent, däi wulken as 'n wiet wiisder däi blâau heemelssäj beraajsent un dat gres gröyner let't as aarnds anners, dor leevt no 'n wunnerliik spöyk, wat mii al miin häiel leevend folgen dee, man sük bloot up disser stee wies fööer mii fertöönen wul. Un up disser daġ, fan däi 'k nuu fertellen wil, wees häi sük fan näjs, disser oel fründ, do näit in 't betoovernd gelóót fan 'n mooj wicht as woleer, man as 'n oel skruppeliġ keerl, däi d'r achter d' mäiden in 'n lütje slood laġ t' duuseln.

Eerst was ik däi man häil näit gewoer worden. In 't denken ferlooren leep ik miin went pad as altiid, däi kwakkelk stäinen unner miin fauten. Fööer twei dóóeğ was ik bii 't uphagen fan 'n kloek in d' bóódkóómer fan 't gemak faalen un haar mii däi kop an d' gemaksbriel stöt't. Siitdeem kul mii 't bräigen altiid, doo 'k man 'n setje in d' süen stun, un ik was up d' söyek nóó d' skâar unner wat rubbiğ boomen düüdelk fan miin n'rmóóel pad ofkoomen, doo 'k achter 'n lütje busk bii 'n slood t'móól 'n machtiğ snurken fernam.

"Wel is d'r?", reep 'k.

Kiin antern.

"Ik heb Jau wol höört."

Doo röögdent sük däi blóóden un 'n oel keer kroop tau d' struiken uut, stiel fööer sük hen fuuternd:

"Düüvel, bliksem, wat faalt däi fent in us t' stöören. Wil häi us no âal um d' hals brengen!"

Fut achteran folğde hum 'n tuusterğ hund, 'n lütje snaautser, däi mii mistruiğ beoogen dee. Däi keerl stun umstennelk up, hul sük d'r bii siin kruem rüeğ un stende almanweğ, man kweem den mit 'n unferwacht't gauiğkaid up mii dóól.

"Wat befaalt 't dii mii hir tau stöören! Wäist näit, wat fandóóeğ föör 'n dağ is?", böelk häi mii an.

"Dingsdağ", see ik ferwunnert.

"Heb ik 't näit säeğt! Dingsdağ...", wul däi keerl al anfangen, man besun sük doo mitäins:

"Jäiget, dingsdağ säeğst duu? Dat kan näit, fandóóeğ is söndağ!"

"Nee, fandóóeğ is dingsdağ."

Häi keek ferdattert föör sük uut.

"Nee, dat kan näit. Up dingsdağ eet ik altiid brummelbäjen un däi heb 'k d'r fandóóeğ näit. Düs maut fandóóeğ söndağ weesen."

Häi wees nóó 'n näit nóóder bestemt stee dat lâang pad andóól.

"Un was fandóóeğ dingsdağ, den haar däi postkûuts d'r je ook al west. Nee, dat kan näit. Bóós Beenengó let't sük näit an 't mûul miigen. Häi dwingt däi tiid, näit annersum!"

Ik leet hum siin woorden unkumtäärt döörgóón. Däi keerl, Bóós Beenengó, soo as häi sük nöymde, was blaukbor näit meer häil up d' höeğt fan siin gäistelk fermöogen.

"Hir kumt soowiisoo noojt 'n kûuts", see ik man bloot.

Dat haar 'k läiver näit dóón sult.

"Wat sal dat häiten, 'noojt 'n kûuts', 'noojt 'n kûuts'. Fan sülst kumt hir 'n kûuts! Woo söölent däi hooğ heeren den anners nóó Auerk koomen, he? Het häi d'r insent um docht. Fläigen köönent s' je wol näit. Fan sülst kumt hir 'n kûuts, däi hanooversk postkûuts up d' dingsdağ teegen sünriisen. Un den bün 'k d'r föör höör."

In róóseräj ferdwoolen gung häi weeruem nóó siin busk, däi hund achtertau as 'n stiel gefolğ. Ik keek hum ferwunnert achternóó, wul däi oel wrantpot in siin twiivelmaudiğ free lóóten un taugóón, man 't dürs näit lâang, doo wüpe siin spilliğ fiigüer al weer tau d' buskóóze uut. Un dit móól hul häi wat in d' hân. 'N geweer. Däiep rust umgreep däi lâang loop un däi holten skecht leet old un möör. 'T leet as 'n muskêet.

Worskiinelk is 't wies 'n muskêet, doch ik doo. Häi wees mii 't wóópen.

"Fan däi Fransken", ferkloer häi.

"D'r mautent däi Hanooversken eerst an biilangs. Sööm pund, 69-keliiber, dat sal däi düütsk düüvels häil näit smóóken. Un eer s' weeruem köönent, gaajt däi fâal achter hör diecht. Den kumt Klóósoom up hör dóól un den het 't west mit däi fâajn heeren. Den köönent s' hör kaiser of gróóf, of woo s' däi görtkop nöyment, 'n gâaud nacht wünskern!"

Häi wees 'n bräid laagen, man ferguson sük den in 'n dügtig hausten, däi 'n häil set anhul. Ik keek hum man stum an. Wat däi keerl wul, haar 'k no altiit näit recht begreepen. Man mit däi tiid wur 't alweg maaler. Doo häi sük bedort haar, wees häi weer up siin muskêet.

"Fan däi Fransken", heerhool häi.

"Däi wullent an miin plóóets, wullent s'. Man Bóós Beenengó let't sük näit döör Fransken kumdäären. Ferjagt heb 'k dat halfmaal folk. Teegen förken kunnent s' ook näit an."

Häi låag weer, man keek den t'móól wat dröömliĝ fööer sük hen.

"Spiitelkerwîs kweement s' lóóter no insent. Doo mus 'k uutnaajen un hebbent s' mii d' plóóets mit kâap un köögel ofbraant. Man dat het weerd west, säeg ik dii. 'N fräj fräisk buer let't sük näit f'r nâar bruuken! Ræcht Fräisen dänent kiin heer!"

Häi keek mii in 't gesiecht.

"Man däi Franskman het dii ook näit ferskoont, säi ik. Däi blaauels up diin kop hest dii do wol näit sülst biibrocht?"

"Do, bün fan 't gemak faalen", see ik man un doo häi mii fróógend ankeek:

"Wul 'n kloek uphangen."

"Wat büst duu den f'r 'n fiigöök, dat duu 'n kloek booven diin gemak uphangen daajst?", froög h' laagend.

"Büst ook man 'n fröem apostel."

Ik see niks. Soo sâacht haar 'k ook nauĝ. Man däi keerl hul näit up.

"Gaf fan sülst ook wekker, däi 't âal uutsattent, netjes mitdaun hebbent as döösig hauner! As huen däi hauner weesen willent. Jóó, däient gift wol altiit! Un upstünds arranzjäarent s' sük nuu mit hör näej heer, däi hanooversk dudkop."

Häi keek gnattig fööer sük hen.

"Ferróóders sünt s'. Fertel mii ins': Woo kan äien fan hör oojt fräj weesen, doo s' altiit man fan âals mit sük móóken lóótent, wat hör säeg't word't. Dat maust mii ins' fertellen."

Nuu haar 'k t' fööl:

"Höörent Jii móól. D'r kooment kiin Hanooversken! Dat hir is 'n ol nor pad, däi fillicht móól fan wat bureen bruukt word't, man wor anners noojt äien kumt. Ik wäit näit, wat Jii berekken willent, man hir word't d'r niks fan!"

Man häi grimlaagde bloot.

"Nee, Bóós Beenengó let't sük näit f'r nâar bruuken! Kan näit angóón, dat 'n oostfräisk buer sük altiid up siin fauten trappeln let't! Kan näit angóón, dat altiid man weer 'n anner dwingelant kumt, um us t' oovermestern! Kan näit angóón, dat wii man däi spöölbâal fan däi grôot heeren höör mâal fantasiiden sünt! Ik sal hir stóón, bit däi Hanooversk d'r dood mank däi mäiden liegen daajt! Of mii sal däi düüvel hóólen!"

Häi ful weer in 'n luud laagen.

"Un häilmóóls allenig bün 'k je ook näit", mäien h' no, "Klóósoom sal mii d' rüeg freihollen."

Ik keek hum wat mitliidiĝ an, däi keerl was wol al lâang in 't wiel.

"Ik maut nuu", see ik, "Fiilicht süĝt me sük je móól weer."

"Denk ik wol", anter däi oel, man ik haar 't man läiver hat, doo 't näit soo koomen haar.

Sâacht ferdween dat læest biitje fan dâi skuumiĝ krôon in d' dâiept fan unennelk ferdooven. In dâi bliivend gêel skiin flikkerdent dâi grâel böonlampen as lûtje helfüren un mank hōör griiselk gläent keekent mii miin äigen oogen an mit 'n tsoord fan anwent möjĝkaid. Man doo ik mii t'rueĝlêen, deedent sük twei näej oogen in dâi düüvelsdrank späigeln un hōör furiĝkaid leet dâi biistóond gloer t' oovermestern.

"Un wat móókst duu anners no?", frooĝ dat wicht.

"Of un an dau 'k skeetboorden."

"Skeetboorden, interessant", mäien s' ferhöyĝt.

"Dat móókt 'n fründ fan mii ook. Man säeĝ näit, dat duu ook no lid fan soo 'n skeetboord-geng büst."

"Nee, dat nuu ook weer näit."

"Wul 'k äinliik ook móól weer daun", mäien s', "Man ik heb laider kiin skeetboord meer."

"Ik heb mîin d'r bii. Kan 'k dii wol wiisen."

"Jóó, köönent wii wol móól daun. Man nuu mut ik weĝ."

"Wor den hen?", frooĝ ik laagend.

"Miin fründ kumt."

Sâi keek an mii f'rbii.

"D'r is häi ook al."

'N lûtje bräied keerl kweem fan dâi achter mii stóond biljerttóovels nóó us tau.

"Wollen wir Süße?"

"Ja, bit den", see s' un ferdween in 't dunker.

Ik keek weer in miin glas. Âal oogen weerent nuu weĝ un dat griiselk fûer ferbrâan elker sachtĝkaid. Nuü späigel 't sük in miin äigen säiel un róókde mit âal siin hiets miin pukkernd haart. Un t'móól was ik näit meer möej. In äin toĝ drunk ik miin glas uut, bestäel mii den no twei annernt un löesde dissent binnen fiif menüuten. Doo gung 'k in buuten. Mank d' Auerker stad siin düüsterĝ loonen kroopent dunker fiigöoken as müegen nóó 't lücht. Dâi lateernen beseerdent miin oogen, dat geraup fertêer mii fan binnen. As 'n ferdreeven slingerde ik dâi noorder wâal anhooĝ, teegen mii dâi Äimsiger Stróóet, un fööer hōör reesent grôot betongen denkmóólen dâi ferteldent fan "dood" un "nooĝt weer". Uut an 't waalpad krüesend loonen glee flikkernd dook fan 't tsentrum siin muulen nóó dâi föörstedden tau.

Ik kweem bii d' busstóosjoon. Dâi 550 stun as 'n kasteel fan beskóóven middent in 't niks. Fööer d' ingaang hung 'n rîiĝ fan jenkiis un friiks. Sünner d'r um t' denken kroop ik döör dâi oopenstóond achterdööer. Dat fjöökel glee döör dâi læecht stróóten tau d' stad uut un teegen us laĝ dâi streevsk jööĝd in lûtje koppels up 't grund, dâip fersunken in meerten fan hōör äigen koets.

Ik keek döör dâi fûul fensters, fan d' heemel skeen sülver móónlücht tau d' kebîin in un dâi steerns tinkeldent sâacht oover d' huusen, slooden un mäiden. Up d' höeĝt fan Westerholt wur dâi busforder gewoer, dat 'k duun was, achter Bliidstee murk häi, dat 'k kiin forkoert haar, un ennerwor fööer Gramsak smeeit häi mii tau d' bus uut.

Nuu stun ik d'r häilundal allenĝ mit miin skeetboord unner d' aarms. Dâi nacht was waarm un ik dee mii in 'n drööeĝ slood læegen un miin duuniĝkaid uutslóópen. Teegen 't griislecht wur 'k wóók. Dâi süen

rees achter d' mäiden un dreev mit elker menüet as 'n glennend lâamp meer wâarmt nóó mii tau. Achter d' ampel stun bii d' bundsstróóet 'n Landrover. Ik sleek mii nóó hum tau, greep däi dööer fan siin lóódflåakt un stäel mii up miin boord. Soo róósde ik döör d' landskup, däi gräel süen t' möyet.

Nóó 'n setje sağ ik in d' fêert 'n blaau lücht blinkern. Ik leet 't aautoo lös un ruel mit miin läest swung nóó stróótskâant tau. Bii 'n smóól pad stun 'n skendaarmsaautoo. Siin lüchten flikkerdent almantau. Fan d' mäiden fernam ik nuu geraup, man wat s' seedent kun 'k näit ferstóón. Weer up miin skeetboord kweem ik dichter bii höör.

Up 'n boom sittend, siin geweer up d' skood, däi hund d'r teegen, sağ ik hum weer, däi oel Beenengó. Häi was näit altau feer fan siin eerder stee ofkoomen, in d' fêert kun ik no miin went wannepad uutmóóken. Unner hum stunnet twei skendaarms, äin fraauminsk un 'n keerl. Dat fraauminsk reep almanweğ nóó hum, wiilst däi man stum teegen höör stun.

"Kooment S' man fan d' boom dóól. Dat is läip gefordelk föör Höör d'r booven t' bliiven."

"Wat sal dat geraup, wel sü' jii ooverhòop", dönner 't weeruem.

"Wii sünt fan d' skendaarms. Wii hebbent höört, dat Sâi hir al langer in buuten oovernachten daunt un willent Höör helpen. Wat is Höör nóóm?"

"Bóós Beenengó bün 'k", böelk häi.

Dat skendarmske sküdkopde man.

"Skendaarms!", låğ Beenengó.

"Skendaarms! Jii sünt do kiin skendaarms! Wor is den Jau peerd?"

Däi frâau keek man beduust.

"Peerd? Worum peerd?"

"Un wat hebbent Jii bloot an", låğ häi weer, "Nee, mit skendaarms kan me süks fiigööken as Jii 't sünt näit ferwesseln. 'N wiif un 'n köökeljâan sünner peerd. Jii lóótent meer as paajassen!"

"Was sagt der Mann da?", frooğ doo däi anner skendaarm.

Dat haar h' man näit dóón sult. As 'n wiel fuuter däi oel doo fan siin tâak dóól.

"Wat proot't diin kulóóntje nuu Düütsk? Willent jii mii f'r nâar bruuken?"

Un häi greep siin groot geweer, dat däi hund achter hum bii d' prooteräj in 't bek noomen haar, um 't up siin fersîit an t' læegen. Man däi leet 't rusterğ rörke wol näit föör ful t' neemen.

Beenengó drükde of un geböören dee ... niks.

"Düüvel! Nuw wult duu ror Fransken-rêev no näit móól meer!"

Däi skendaarms wesseldent 'n róódlös blik.

"Kooment Sâi nuu do fan d' boom", fersöch 't dat fraauminsk fan näjs.

"Noojt!", reep däi oel, "Hóól dii däi düüvel, ferróóder!"

Un as häi d'r bii wild mit siin aarms in d' lücht geestikkeläär, hoo d' skecht fan 't geweer düğtiğ up 't holt. Doo ferfêer 'n lûud knâal upäins däi kemoodiğ selskup. Däi skendaarms skuudent sük fut in 't gres, do bii d' oel was däi uutfoelğ wat rabjóóter. Swor un ferlaajt döör 't almanweğ ferkunsumäären fan móóltiiden, däi wol näit bloot fan tee un oostfräisk swaartbrood bestunnet, gaf hum 't lot 'n

machtig sküp nó achter, dai hai nait meer ferknuusen kun, un hai ful dóól in 't struukeräj as 'n sak tuffels.

Unbeseert, as döör 'n winner, kweem hai weer ooveräien.

"Sóótan, düüvel, bliksem!", reep hai un nâaj d'r fandöör, soo gaud as h' kun, siin trâau färbäiner achter hum. Ik folgde döör dai mäiden, döör dröög slooden un brûun busken, un haar miin mâajt d'r bii, höör nait t' ferläisen. Minner un minner wurdent dai boomen, leeger un leeger dat gres, bräider un bräider dai póóden. Un haarder dat dräigelk ruusen. Ook hai leet 't nuu t' höören. Of un an hul hai in, keek um sük, man kun do nait uutmóóken, wor 't weğ kweem. Man ik wus 't.

T'móól stunnent wii bii d' grôot stróóet. Hai fööer mii un ik 'n meeter of hunnert achter hum. As 'n mistrauiğ hóón stapde hai up dai asfalt, bepröov siin fastigkaid f'rsichtig mit d' fauten un keek den dai lâang grîis weğ hendóól.

Bii lütjen kweem ik dichter bii dai oel, man ik trâau mii nait, fööer hum t' treden, un soo ferstopde ik mii achter 'n diek busk. Dai keerl stun d'r man un stoer in d' fêert, dai skendaarms sullent hum wol ferlooren hebben, meskiin haarent s' ook man dai lüst ferlooren, achter hum an t' sitten. Dai oel was 't klorblikkelk ne'ğeliik. Achter hum flikker dai lücht, dai wâarmt rees tau d' slooden un kolken uut, d'r was kiin wóóter meer, wat höör köyliğkaid brocht hebben kun, un soo dreev s' sünner rüst feerder döör dai landskup un wor s' kweem, broch s' ook 't læest fjat un haiter leevend amäen dai dood.

Doo hööer me achter 't fliren t'móól dat ruusen weer, sâacht haarder wordend, un ook dai oel draaj sük dóódelk um. In d' fêert blinker wat unner d' glinsternd süen, róósend kweem 't up us dóól, dai man was raajn anfrooren.

"Sóótan, düüvel!", hööer ik hum, "Wat hest duu us nuu up d' eerden stürt?"

Dichter un dichter jooğ dai wóógen, dai keerl leet häilundal ferstiivt, siin blik stor nóó fööer. Doo 't man no 'n meeter of hunnert fan hum weğ was, begun 't aautoo, wild t' huupen. Fööer skrik wüpdde dai oel biisiid, net akróót in d' weğ fan 'n anner fan achter koomend fortüüğ. Dai forder bräems, man 't was tau lóót, dai wóógen róókde Beenengó bii d' siid, smheet hum fan 't pad of in d' busken un flooğ den sülst slingernd up d' anner stróótskâant in d' slood.

Ik leep nóó hum tau, hai lağ up d' rüeg, blaud stroomde hum tau 't bek uut.

"Heb 'k do säeght ... dat wii us no insent weer säint", see hai, griiselk griinend.

"Ik hóól hüelp!"

Wat beeters wul mii nait infaalen. Hai smüusterlaagde man.

"Lóót't 't man, dat daajt nait nood. Oojt mus dai düüvel mii je hóólen."

Ik wus nait, wat 'k antern sul.

"Mağ wol beeter soo weesen", mäien hai, "Soo säi ik miin lüü meskiin insent weer ..."

'N heevig hausten fung hum, blaud sprüets up 't gres un up miin kläär.

"Doo in dai düüsterğ nacht, disser bliksemsnacht. Ik ..."

Hai grimlaagde weer.

"Ik kun höör gniren höören, höör reeren un skräiwen. Un do heb 'k niks dóón. Staarven haar 'k sult, up disser dağ, man nuu fin ik t'minst hir ennelk miin free. Hir in disser godferlóóten häel, of wat 't ook is."

Häi keek mii t'móól eernt in 't gesiecht.

"Ferspööl diin leevend näit, kamróód!"

Doo weerent siin oogen lös, bloot dat skier heemelblaau späigel sük in höör flâau skiin. Däi süen rees nóó höör hôğst pünt, däi mäiden braudent, âal 't leevend was fergóón un mank d' walmen dwäilde ik nóó huus tau.

Up d' freidóógmörn tittelde 't Auerker bladje up siin föörsiid fan "Staatsverweigerer greift Polizisten an und stirbt bei Verkehrsunfall". Ik ooverfloog dai artikkel, wat d'r stun wäit ik fandóóeg näit meer. Man 't tittelbild hangt no altiid oover miin skriivtóóvel, ik säi hum nuu, doo ik disser woorden dóólskriiven dau. Äinliik wist 't man 'n ferbuult aautoo in 'n slood un dat sal ook âals weesen, wat dai mäiest lüü d'r fan mitneemen daunt. Man ik säi meer. Den ferstopt in dat bild, achter 't fertäikend spägeln fan 'n brooken rûud kan me d'r dai sâacht kuntüren fan 'n lütjet hundje uutmóóken, 'n tuusterg snaautser, wóóker tau d' fenster uut kiikend. Wor häi nuu wol is?